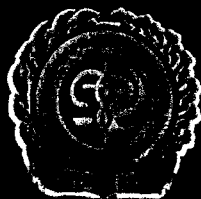

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Національний фармацевтичний університет
Кафедра ботаніки

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної
internet-конференції**

**«Теоретичні та практичні аспекти
дослідження лікарських рослин»**

**«Теоретические и практические аспекты
исследования лекарственных растений»**

**«Investigations of medicinal plants –
theoretical and practical aspects»**

21-23 березня 2016 року

м. Харків, Україна

Доцільно інтенсивніше інформувати лікарів первинної ланки медичної допомоги та широкий загал населення щодо цілющих властивостей засобів із кизилу та використання їх у харчовому раціоні з лікувально - профілактичною метою.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в поглибленому дослідженні оздоровчих властивостей із кизилу в комплексному лікуванні найбільш поширених недуг.

Використання Чорнушки посівної у профілактичній медицині

Васюк В.Л., Волошин О.І.

*Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб
Буковинський державний медичний інститут
prop_therapy@bsmu.edu.ua*

Особливістю нинішнього існування людства є криза, яка принципово відрізняється від усіх інших, що будь-коли існували на Землі. Вона має 4 складові: економічну, екологічну, медичну та соціальну, і носить планетарний характер. Всі ці складові негативно відбиваються на здоров'ї нації, про що свідчить зростання захворюваності в усіх країнах світу. У цьому сенсі в розвинутих країнах звертають підвищену увагу до джерел харчування, які мають високі та багатогранні оздоровчі якості і є водночас джерелом лікарської сировини.

Одним із таких джерел є чорнушка посівна (*Nigella savita*), відома ще під назвами *чорний кмин*, *російський коріандр*, *килинджі*, *римський коріандр* тощо. Це однорічна рослина родини жовтецеві походженням з західної Азії, Індії, північної Африки та південної Європи, відома своїми цілющими властивостями з глибокої давнини.

Препарати чорнушки посилюють діурез. проявляють антибактеріальну, протизапальну, протидистойдну і протигельмінтну активність, діють як вітрогінні, жовчогінні, заспокійливі, сприяють збільшенню молока у матерів-годувальниць, регулюють менструації, легкі послаблювальні та загальнозміцнювальні засоби. Нігеллон і нігеллін діють як протизапальні та анальгезуючі засоби. подавляючи 5-ліпооксигеназу, а також індукують стікооксигеназу. Олія чорнушки діє антибактеріально (на золотистий стафілокок, холерний вібріон та E. Coli; альфа-гедрин виявляє протипухлинні і імуномодельючі властивості. Нещодавно доведені антиоксидантні, гіпоглікемічні, гепатопротекторні, спазмолітичні, бронхолітичні та антитромботичні властивості.

Про підвищений інтерес до лікувальних властивостей чорнушки посівної свідчать наукові дослідження її позитивних ефектів у хворих у клініці й

експерименті при бронхіальній астмі та запальних процесах органів дихання, при м'яких формах артеріальної гіпертензії, при цукровому діабеті, у комплексному лікуванні та ерадикацію *H.p.*, у хворих на невиразкову диспепсію, у педіатричній практиці при різних функціональних захворюваннях та епілепсії. В експериментах доведені кардіопротекторні властивості екстрактів чорнушки посівної, при ураженні організму металотоксикантами, зокрема кадмієм. У клініці доведені гіполіпідемічні, імуномодулюючі властивості, ефективне застосування при алергічних захворюваннях. Нині вивчаються протипухлинні властивості цієї рослини.

Серед усіх країн і народів разовою дозою вважається 1,0 г насіння, яке вживається разом із їжею (як спеція), а добова доза для дорослої людини - 2-3 грами. Можна вживати у вигляді чаю: 1,0 г насіння на 200 мл окропу - по 2/3 склянки тричі на день.

Листки з чорнушки можна використовувати і зовні у вигляді пасти з насіння для лікування абсцесів, флегмон, геморою, гноячкових хвороб шкіри.

Насіння чорнушки популярне як спеція у кухнях Індії та арабських країн, що надає їм пікантності і гостроти м'ясним та рибним стравам, покращує смак вегетаріанських страв; її додають у хліб та випічку, ароматизують морозиво, муси. Чорнушка використовується в косметології та парфумерії.

Небезпідставною була б спроба здійснити випуск БАД на основі насіння чорнушки як цінного допоміжного засобу профілактики та комплексного лікування широкого спектру найбільш поширених захворювань людства. У всіх літературних джерелах зазначається, що використання насіння чорнушки посівної є абсолютно безпечним, повідомлень про будь-які побічні ефекти немає.

Метою нашого повідомлення було привернути увагу, до цієї рослини широкого загалу медичних працівників, особливо сімейних лікарів, медиків з терапевтичним спрямуванням, задля допомоги багатьом верствам населення, особливо сільському, знайти певний вихід у збереженні чи оновленні втраченого здоров'я шляхом використання дарів природи, одним з яких є відома з глибокої давнини народів світу чудова рослина - чорнушка посівна. Розширення її застосування, реалізація через торгову мережу як пряності та застосування в якості спеції у харчуванні, з огляду на кілька тисячолітню історію її оздоровчого використання, безсумнівно принесе певну користь населенню України у складних умовах її сучасного існування. Сучасній медицині та фармації України варто відновити наукові дослідження цілющих властивостей цієї рослини для створення нових лікарських засобів.

Дослідження якісного складу і визначення кількісного вмісту амінокислот щучника дернистого трави Бурлака І. С.	51
Плющ обыкновенный (<i>Hedera helix</i> L.), прокростаючий на території республіки Таджикистан Валиєв А.Х., Мадамієв А.А.	53
Содержание фруктосодержащих углеводов в лекарственных растениях в условиях интродукции на Среднем Урале Васфілова Е.С., Багаутдінова Р.И., Оконешнікова Т.Ф.	54
Перспективи використання засобів із кизилу Васюк В.Л.	56
Використання Чорнушки посівної у профілактичній медицині Васюк В.Л., Волошин О.І.	58
Визначення морфологічних та анатомічних ознак <i>Petroselinii latifolii folia</i> Вельма В.В., Кисличенко В.С.	60
Вивчення вмісту ліпофільних сполук плодів шипшини (<i>Rosa fructus</i>) Власенко С. О.	62
Разработка методов анализа синтетического генистеина Волкова К.В.	63
Лікарські рослини в профілактиці йододєфіцитних станів та захворювань щитоподібної залози Волошин О.І., Доголіч О.І., Волошина Л.О.	65
Види родів <i>Sedum</i> - перспективи створення лікарських засобів для симптоматичного лікування ревматоїдного артриту Воробець Н. М., Гудзь Н. І., Сьома Ю. В.	67
Щодо можливості ідентифікації трави меліси лікарської за хроматографічним профілем її ефірної олії Вронська Л.В., Кліш Я.Б., Волочаств О.Т.	68